

Vergaderjaar 2010–2011

32 500 V

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2011

Nr. 156

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 maart 2011

Graag informeer ik uw Kamer over de voortgang in de uitvoering van het amendement van de leden Ormel en Nicolai (32 500 V, nr. 65) inzake de opbouw van het justitiële apparaat op de Westelijke Jordaanoever teneinde bij te dragen aan een tweestatenoplossing, ingediend tijdens de begrotingsbehandeling (14 december 2010). Het amendement voorziet in verhoging van de Nederlandse bijdrage aan de Palestijnse rechtsstaatontwikkeling met een bedrag van € 2 miljoen in 2011.

Nederlands hulpprogramma

Het Nederlandse hulpprogramma in de Palestijnse Gebieden is gericht op het ontwikkelen van de rechtstaat, economische ontwikkeling en humanitaire hulp, speerpunten die worden genoemd in de Basisbrief Ontwikkelingssamenwerkingen onderdeel uitmaken van de prioriteiten zoals gesteld in het programma van de Palestijnse Autoriteit (PA) voor de opbouw van Palestijnse staatsinstellingen (het zgn. plan Fayyad). Opbouw van de Palestijnse economie en instellingen is van belang om hulpafhankelijkheid te verminderen en de basis te leggen voor een levensvatbare Palestijnse staat, één van de voorwaarden voor een duurzame tweestatenoplossing. Een effectief functionerende Palestijnse rechtsstaat – gericht op stabiliteit, rechtszekerheid en regionale veiligheid – is hierbij essentieel.

Palestijns veiligheidsbeleid

Een van de prioriteiten neergelegd in het plan Fayyad is de hervorming van de complexe Palestijnse veiligheidssector naar een meer overzichtelijke en transparante structuur gericht op interne veiligheid (w.o. preventieve veiligheid en civiele politie). Daarnaast is hervorming van het veiligheidsapparaat een Palestijnse verplichting in de Routekaart naar Vrede (*Roadmap*). Het *Palestinian Civil Police Development Plan* is een uitwerking van het overheidsbeleid op het gebied van interne veiligheid

en is gebaseerd op internationale politienormen (*UN Code of Conduct for Law Enforcement Officials*). Het plan streeft naar veiligheid van burgers, handhaving van de openbare orde, opsporing van strafbare feiten en hulpverlening.

Nederlandse bijdrage aan de veiligheids- en justitiesector

Nederlandse bijdrage aan de Palestijnse veiligheids- en justitiesector kent drie componenten. De eerste en grootste component is financiële en personele bijdrage aan civiele justitie via het *Rule of Law*-programma. Ten behoeve van de opbouw van het politie- en justitieapparaat steunt Nederland de opbouw en professionalisering van de Palestijnse civiele politie via de *EU Police Mission in the Palestinian Territories* (EUPOL COPPS), de Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensiebeleidsmissie (GVDB) in de Palestijnse Gebieden. Nederland heeft op dit moment drie civiele experts gedetacheerd bij EUPOL COPPS. Zij vervullen een adviserende rol. Voorts wordt een kleine personele (geen financiële) bijdrage aan de *US Security Co-ordinator* geleverd (drie detacheringen). De officieren richten zich op het opleiden van middenkader actief in de Palestijnse veiligheidssector. Tenslotte stelt Nederland drie militairen (KMAR) ter beschikking op afroepbasis ten behoeve van de grensmissie bij Rafah (Gaza). De intensivering zal – gezien de strekking van het amendement – ingezet worden op de eerste component.

Rechtsstaatontwikkeling

Binnen de sector rechtsstaatontwikkeling in de Palestijnse Gebieden richt Nederland zich op de gehele strafrechtketen; van het moment van arrestatie van een verdachte tot reïntegratie van ex-gedetineerden. Het gaat hierbij om een tweeledige benadering: opbouw van capaciteit gaat gepaard met het vergroten van transparantie, toerekenbaarheid en maatschappelijk toezicht. Daarom is het Nederlandse programma gericht op het professionaliseren van de politie, de rechterlijke macht, het Openbaar Ministerie, het ministerie van Justitie en het gevangeniswezen met als doorkruisend thema mensenrechten.

In 2010 besteedde de Nederlandse regering € 10,4 miljoen aan deze sector. Nederland is covoorzitter van het lokale coördinatieforum voor de justitiesector. Dit betekent dat Nederland ook namens de internationale gemeenschap direct in overleg treedt met de PA over de benodigde hervormingen op justitiegebied.

Civiele politiedienst

In 2007 nam EUPOL-COPPS het initiatief tot het opzetten van een fonds om de hervormingen binnen het Palestijnse civiele politieapparaat te ondersteunen. Projecten, ondersteunend aan de uitvoering van het hervormingsplan, worden in nauwe samenwerking met de Palestijnse civiele politiedienst bekeken. Prioriteiten worden gezamenlijk geïdentificeerd en dienen in lijn te zijn met het hervormingsplan voor de politie, alsmede het Palestijnse Nationale Plan en het plan-Fayyad. Het *United Nations Office for Project Services* (UNOPS) beheert het fonds.

Training van alle onderdelen van de civiele politie, waarbij EUPOL-COPPS als adviserende en UNOPS als uitvoerende partner optreedt, is een integraal onderdeel van ieder project dat gefinancierd wordt uit het politiefonds. Doelstellingen van het fonds zijn: de veiligheid en zekerheid voor burgers bevorderen, vermindering van criminaliteit en het veiligstellen van het publieke vertrouwen in de rechtsstaat en de politie. De inzet is gericht op capaciteitsopbouw (infrastructuur en training), het

vergroten van transparantie en toerekenbaarheid, het bevorderen van civiel toezicht op het veiligheidsapparaat alsmede het vergroten van het vertrouwen van de bevolking in de politie. Mede dankzij het bezoek van minister Rosenthal aan de PA is de zorg die bestond over de effectieve inzet van Palestijnse officieren teneinde hen op te leiden tot gerechtelijke politie, in behandeling genomen.

Nederland heeft in 2009 – 2010 reeds € 2 miljoen aan dit fonds bijgedragen en heeft goede ervaringen met alle betrokken partijen. Zo worden er o.a. nieuwe politiebureaus gebouwd en is er met Nederlands geld een project opgezet ten behoeve van jeugdrecht. De inzet van de Nederlandse regering is om de voorgenomen intensivering van € 2 miljoen te besteden aan financiering van dit politiefonds. Dit is een interessante en duidelijk omschreven aanvulling op de door Nederland gehanteerde ketenbenadering voor rechtsstaatontwikkeling.

De Nederlandse Vertegenwoordiging in Ramallah voert hierover momenteel overleg met de Palestijnse Autoriteit en met andere donoren. Ik zal uw Kamer op de hoogte houden van verdere ontwikkelingen.

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
H. P. M. Knapen